

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INERBATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anulări:
în Viena: M. Dukaș, Heinrich
Schick, Rudolf Moser, A. Oppels
Nachtigall; Anton Oppels, J.
Domick, în Budapesta: A. V.
Guldberg, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoys & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 or. și
10 or. timbru pentru o publi-
cație. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
costă 10 or. senu 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” iese în ziua care și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franco.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
senu 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 214.

Brașov, Mercuri, 27 Septembrie (9 Octombrie)

1895.

O schimbare de titlu.

Foia oficială publică autograful regesc către contele Goluchowski, prin care se ordonă ca ministrul casei împărătesci să porțe de aci încolo titlul de „ministru al casei împărătesci și regesci”.

Foile guvernului înfățișează această schimbare de titlu ca un mare câștig pentru Ungaria, ba unele diare isbucnesc din acest incident în laude diturambice pentru Banffy.

Nu toate foile unguresci împărătesce însă această bucurie fără rezervă. Diarele opoziționale, și mai ales cele apponyiste, exprimă temerea ca nu cumva din titlul de mai sus să se tragă ore-carî consecențe de drept public.

Titlul unui ministru al casei împărătesci — dice „Budapester Tagblatt” — este pentru dreptul public al Ungariei un concept necunoscut și ori-ce schimbare s'ar face întrînșul, lucrul rămâne deschimbabil.

Noul titlu nu pôte da ministrului de externe vre-o funcțiune, pe care acesta ar putea-o săvârși pe lângă Regele său casa domnitore — dice „Magyar Hirlap”. Funcțiuni de stat seu guverniale pe lângă Regele său pe lângă casa regală, le pôte săvârși numai un ministru responsabil unguresc, prin urmare numai un cetățen ungar, așa că dacă prin noul titlu s'ar intenționa un nou cerc de activitate pentru ministru de externe, guvernul unguresc ar trebui să fiă tras la răspundere pentru cuprinsul autografului regesc... căci nu se pot face prin autografe regesci schimbări în constituția seu în pozițiunea de drept a Ungariei.

„Budapester Hirlap” accentuează, că ministrul de externe afară de afacerile comune externe, nu are în nici o parte a monarhiei, să porțe alte afaceri de guvernare seu să influențeze asupra lor. Titlul de ministru al casei împărătesci și regesci este

prin urmare numai un titlu dinastic și un oficiu dinastic. Noi, dice, considerăm acest titlu ca pe acela al unui consilier intim seu camarar. Nu nimic gravaminos decât ministrul de externe porțe pe lângă marea cruce a ordinului sântului Stefan și a Stelei României și acest titlu; dér numai până atunci lucrul nu este gravaminos, până când din titlu nu se vor trage ore-carî consecențe de drept public.

Contele Goluchowski — dice „Egyetértés”, — pare a avé ambițiunea de a-și câștiga popularitate în Ungaria. Dér ar fi putut găsi un câmp mai multămitor pentru zelul seu, decât ar fi stărut ca întréga noastră reprezentanță diplomatică să dea emblemei, stégului și limbei Ungariei locul, ce li-se cuvine în raport cu străinătatea. Acest zel l'am saluta și noi cu bucurie — dice foia kossuthistă — deși isbândile împ. și reg. nu sunt nici decum după gustul nostru.

Chiar și un diar guvernamental „Pesti Hirlap”, observă, că pe temeiul titlului unui „ministru împărătesci și regesci al casei domnitore” s'ar pute da în Ungaria ministrului de externe un cerc de activitate de drept public numai printr'o lege specială.

Precum se vede dér, Ugușurilor le vine apetitul mâncând și pe basa concesiunii, ce a făcut-o Monarchul, la propunerea ministrului de externe, pozițiunei de drept public a Ungariei, prin amintita schimbare de titlu, ei se gândesc deja de pe acum la alte noué coucesiuni.

Negreșit, că în acest scop vor aduce în discușiune și în dietă cestiunea schimbării făcute în titlul ministrului de externe și kossuthistii vor întârșia de a-și desfășura din nou vederile și principiile lor anti-impărătesci.

Programa adunării Societății pentru fond de teatru român, ce se va ține în Brașov, este următoarea:

Diua primă 26 Oct. n.: 1) Președintele va deschide adunarea generală la 10 ore a. m. 2) Se aleg 2 notari pentru ședințele adunării. 3) Secretarul va ceta raportul comitetului societății asupra lucrării sale începută dela adunarea din urmă. 4) Se alege o comisiune de 5 membri pentru propuneri, și raportul comitetului și se predă spre esaminare. 5) Cassarul societății va ceta raportul despre starea casei cu sporul dela ultima adunare încôce și peste tot despre averea societății. 6) Se va alege o comisiune de 5 membri pentru esaminarea raportului cassarului. 7) Se va alege o comisiune de 5 membri, cari în înțelesul § 4 din statutele societății vor câștiga membri fundatori, ordinari, și ajutatori pentru societate. 8) Se vor ceta discursuri corăspunștore scopului societății seu de altă materie literară, ce sunt de a-se insinua președintelui înainte de adunare. 9) Președintele închide ședința.

Diua a doua, 27 Oct. n.: 1) Președintele deschide ședința și protocolul ședinței precedente se va ceta și autentică. 2) Raportul comisiunii pentru câștigarea membrilor noi. 3) Raportul comisiunii asupra școoșilor cassarului. 4) Raportul comisiunii asupra raportului comitetului societății, și insinuarea altor propuneri în interesul fondului. 5) Alegerea comitetului central pe 3 ani. 6) Se va decide locul și diua adunării generale pentru anul 1896. 7) Se va alege o comisiune de 3 membri pentru autenticarea protocolului din ședința a doua. 8) Președintele va închide adunarea. Din ședința comitetului societății ținută în 30 Septembrie 1895.

Budapesta, 30 Sept. 1895.

Hosszu,
președinte.

Pavel Boldea,
secretar interinmal.

România agricolă.

II. Societatea centrală de agricultură

și societățile de cultură în genere.

(Urmare).

Deci, decât din conferințele și studiile făcute de dișa societate n'am

avut ce să vă spun, ingrată imi va fi încercarea vorbind despre altele. Societăți culturale, cu tendințe economice în orî și care branșe, noi nu avem. La noi nu sunt nici societăți pentru literatura română și cultura poporului român, ca la voi, nici societăți de cântări, lectură etc., cari să arangeze la țără esposiții, serbări populare, întruniri cu conferințe publice, instructive pentru mare și mic, seu discutând cestiuni și interese specifice de meserie, localitate etc. Reuniunile de învățatori și corurile de plugari etc, cari la voi fac minuni și au contribuit mult la cultura și desvoltarea simșului național în popor, la noi nu sunt cunoscute. Și totuși ele ar fi mai ușor de realizat la noi în multe părți ale țării, decât la voi, cu deosebire în regiunile delurilor și pe cursurile apelor mari, în satele locuite de moșneni și răzeși. Acestea sunt foarte dese, tot la 2—3 klm. sat lângă sat, pe mari distanțe, și locuitorii lor, foști liberi, moșneni și răzeși, sunt tot omeni cu dare de mână și cu ore-care cultură, încât simt și ei lipsa de ore-care comfort și de un traiu mai civilizat. Decă înfiinșarea de asemenea reuniuni ar fi și la noi necesară, seu nu, și ar pute aduce folose orî ba, aceea s'ar vedé mai târșiu. Ele însă nu s'au înfiinșat până acum, fiindcă nimeni nu s'a interesat de acesta.

Învățatorii noștri dela orașe mai toți, cei dela sate mare parte, sunt socialiști și de tôte, numai cestiunile sociale culturale și îmbunștățirea stării morale și materiale a țeranului nu-i preocupă. În planul de învățământ al școlilor preparandiale dela noi este prevédută instructiua militară și mânuirea armelor, dér cultivarea cestiunilor economice etc., cari ar interesa mai direct pe țeran, sunt lăsate pe a 2-a treptă.

Ne-am întrebat adese-orî, la ce să-i folosescă viitorului învățator ru-

FOULETONUL „GAZ. TRANS.”

Codul penal rusesc.

(Din Rusia celor doi Alexandri din urmă.)
(Urmare).

Partea primă a codului penal rusesc se ocupă cu așa numitele „crime de religiune”; asprimea pedepselor arată mai bine importanța, ce o dá ștatal stêlpului principal al puterii lui, bisericeii. Primul paragraf al acestei părți (§ 176), care caracterizează foarte bine totul, dice: „Cel ce exprimă intenționat și public în biserică o blasfemiă în contra prea santei Treimi, ori în contra preacuratei maice a Domnului, feciôra Maria, ori contra crucei lui Isus Christos, Mântuitorul, Domnul și măestru nostru, ori contra celor fără de trupuri puteri ale ceriului, ori contra sfinșilor lui Dumneșu și a icônelor lor; aceluia să i se detragă tôte drepturile civile, să se esileze pe viață și să fiă pedepsit cu muncă silnică de 12—15 ani. Decă o astfel de crimă nu se comite în biserică, ci într'un alt loc public ori în preșența unor persoane, în numărul acestora mare ori mic, atunci

să i-se detragă criminalistului tôte drepturile civile, să se esileze pe viață și să fiă pedepsit cu muncă silnică de 6—8 ani”.

Paragraful următor vorbește despre aceeași crimă, însă într'altă formă. El sună așa: „§ 177. Decă nu se va comite crima pomenită în paragraful premergător într'un loc public ori în fața mai multor omeni, dér totuși în preșența martorilor, cu scop de-a le șgdui credința și de a-i duce în rătăcire, atunci să i se detragă criminalului tôte drepturile civile, și să fiă esilat pe viață în cea mai îndepărtată parte a Siberiei”.

„§ 178. Cel ce va îndrășni să critice, ori să batjocurescă într'un loc public și în preșența unui număr mai mare ori mai mic de persoane religiunea creștină, ori biserica drept credincioasă, care inșosece sânta Scriptură ori sântele taine: aceluia să i-se detragă tôte drepturile civile, să se esileze pe viață și să fiă pedepsit cu muncă silnică până la 8 ani. Decă nu se va comite crima acesta într'un loc public și nici în fața unui număr mai mare de omeni, dér totuși în preșența martorilor cu scop de a-i șgdui în credința lor și de a-i duce în

rătăcire, să i-se detragă criminalului tôte drepturile civile și să se esileze în cea mai îndepărtată regiune a Siberiei”.

§. 179 hotărășce, că ori-cine ar fi fost martor al crimelor stabilite în §§ 175—178, ori a aușit despre ele și nu a încunosciinșat autoritatea, să fiă pedepsit cu închisóre de 4—8 luni.

„§. 181. Cel ce fiă în vre-o carte, fiă în ori-ce seriene publicată, își bate joc de sfinșii lui Dumneșu, ori atacă religiua creștină, ori biserica drept credincioasă, seu se încercă să inșosească sânta Scriptură și sântele taine: acela să fiă lipsit de tôte drepturile civile și să se esileze în cea mai îndepărtată parte a Siberiei. Aceași pedepsă să-i ajungă pe toți aceia, cari vënd cu șciirea astfel de tipărituri ori scrieri”...

„§. 182. Tôte persoanele vinovate de așa numita batjocurire religiôsă, adecă toți aceia, cari prin observări batjocuritoare arată dispreț față de prescrișele și obiceiurile bisericeii drept credincioșe și ale creștinismului peste tot, să fiă pedepsite cu închisóre dela 4—8 luni”.

Acastă legislațiune din sémă afară aspră ne șileșce fără voiă să ne punem în-

trebarea: „În ce raport stau, după principiile legistatorilor, asprele pedepse ale crimelor numite față de cele pentru crime comune, cum e d. e. furtul, uciderea etc.?” O privire asupra punctului VIII și X din codicele penal ne arată, că o observare batjocuritoare despre biserica drept credincioasă e o crimă tot așa de mare, ca și o vătămăre corporală, ce a avut ca urmare mórtea, deși acesta n'a fost intenționată (comp. §. 182 cu §. 1464). O batjocurire publică a bisericeii ortodoxe e împreunată cu aceeași pedepsă, ca și întemeierea unei bande de falsificători, hoși ori tăciunari (comp. §. 178 cu §. 924). Pedepsă stabilită pentru batjocurirea publică în biserică a „celor fără de trupuri” ori a „a sfinșilor lui Dumneșu și a icônelor lor” e tot așa de mare, ca și cea pentru o ucidere intenționată și numai cu puțin mai mică ca cea pentru un omor săvârșit la o femeie însărcinată (comp. §. 176 cu §. 1452 și §. 1454).

(Va urma.)

ral manauarea armelor obligătoare și exercițiul militar, când el la țără trebuie să înțeie în noroi și balegă în curtea școlii, ăr curtea și grădina școlii sunt deschise și pline de ciulină, maselariță și alte burueni. Ore n'ar fi fost mai nimerit pentru el și țeran, ca în loc de exercițiul și instrucția militară obligătoare să se fi impus mai mult partea economică: cultura grădinei școlare, ca să învețe și deprindă pe țeran cu cuvântul și cu fapta la ordine, curățenia de mic copil pentru întrăga viață și ocupațiunea lui; să deprindă pe elevi să altoască un pom, să cultive o cėpă, varđă, legumă pentru ei, trifoi și sfecle pentru vite etc. Ađi învțătorul dela țără, ca și țeranul, trebuie să cumpere acestea tóte dela Sėrb și Bulgar, ca și noi, cari trăim la orașe, ba de multe ori și mai scump, și decă nu este familist, el stă să móră de fóme în satul lui. Apoi de-o parte învțătorul rural cu instrucția militară, și de altă parte inundate satele cu fete dela orașe, cu fete dela mahala, ca învțătore. Ori, că instrucția militară este indispensabilă, și atunci ea ar trebui introdusă obligator și la fete, ori, modest vorbind, ea e un non sens. Afară de-o defilare la 10 Mai și a școlilor normale înaintea armatei regulate, alt folos educativ și cultural noi nu vedem. La Șulmaistrul german și prusian, admirat de tótă lumea, noi n'am vėđut și nu scim, ca să-i propună obligator instrucția militară și manauarea armelor. Pentru acėsta este armata și rolul unic al ei.

Lucrul manual și albinăritul în școle, ce s'a introdus în timpul din urmă, încă va fi numai de un folos problematic, căci d. es. ce să facă cu sculptatul în lemn sėu cu impletitul de papură și paie la cāmpia, unde nu există nici lemn, nici rachită, nici papură?

La munte și la baltă lucrul manual, decă va fi bine dirijat, va puté da cu timpul bune rezultate. De-asemena cu albinăritul, când vara în cāmpia întrăgă nu este, lună întregă, o singură flóre sėu fir de plantă verde??! Cu totul altfel ar fi cu grădinăria și agricultura, pomicultura și legumicultură, care produce însa-și materiă primă, obiecte de prima necesitate și reușese în țera întrăgă.

La voi, unde guvernul a recunoscut și a apretiat mai bine importanța grădinilor școlare de pomărit, în loc de 3—4 grădini sermane, ale școlilor existente în comună, le-a trecut pe tóte în sarcina comunelor politice, a obligat comuna politică ca să țină una și bună. La noi însă, nimeni nu și-a bătut capul până acum cu ele. Avem inspectorii școlari, la școlele secundare pentru desemn, cant etc., děr pentru introducerea și activarea grădinilor școlare de pomărit pe lângă școlele rurale, nu se pomenesc. Nu este decă mirare, că și învțătorii rurali, vėđend atăta nepăsare din partea autorității superioare, nu le dau nici o importanță.

Grădinile școlare de pomărit există numai cu numele, și eu am vėđut multe, děr nici una închisă și cultivată. În consecință, — nici la conferințe de-ale învțătorilor rurali cu conținut economic și la propagandă între țerani în cele economice nu te poți aștepta. În satul întreg, de multe ori, nu veđi o singură grădină închisă, nu un singur pom roditor, afară de câți-va salcămii sėu plopi și buruieni.

Incolo, în celelalte comune, în satele foștilor clăcași dela cāmpia, cu greu se vor puté realiza atari societăți culturale, fiind-că acolo

satele sunt rari, comunicațiunea pe timp de erno e dificilă. Apoi în ele nu se găsesc nici elementele necesare pentru acėsta, deore-ce preoții și țeranii trăiesc în miseria, și totul este concentrat în mână arendașului, care de obicei nu trăiesc în comună, ăr vechilul (administratorul) sėu este însu-și un om ignorant și lipsit de cultură. Pentru el și patronul sėu, unicul scop este *demonul modern*, — banul rotător, ăr nu cultura, nu ridicarea nivelului moral și material al locuitorilor.

(Va urma.)

SCIRILE ȚILEI.

26 Septemvre.

O invențiune romănescă. Inginerul mecanic dele căile ferate romăne, d-l *Petrescu*, a inventat un aparat pentru curățirea zăpedii de pe linia ferată. Aparatul constă din două elice, cari vor puté arunca zăpada de dinaintea trenului, chiar când ar avé o înălțime de doi metri.

—o—

Viriliști romăni în comitatul Mureș-Turda sunt numai următorii 7 inși: 1) *Patriciu Barbu*, adv. și proprietar; 2) *Mihail Orbonaș*, adv. și proprietar; 3) *Dr. Ioan Popescu*, adv. — toți din Regiu; 4) *Ioan Maior*, proprietar în Topița; 5) *Demetriu Viciu*, 6) *Vasiliu Viciu*, 7) *Iosif Covrig*, toți proprietari în Mirăstau.

—o—

Socrul lui Banffy sinucis. Din Deș se comunică, că *Máté Ferencz*, tatăl nevetei ministrului-președinte *Banffy*, din cauze necunoscute s'a sinucis, tându-și gătul.

—o—

Rege învinovățit cu defraudare. „*Voss. Ztg.*” aduce o scire sensațională. Diarul frances „*Le Monde*” din Montreal învinovății pe regele Belgiei, că ar fi defraudat averea colosală a surorii sale, a împărătesei *Sarlotă*, soția nenorocitului împărat *Maximilian de Mexico*. Ambasadorul Belgiei la *Ottava* provocă pe redactorul numitului diar să-și retragă învinuirea, căci la din contră va porni contra lui cercetare criminală. La acestea fóia din *Berlin* adauge, că în *Paris* s'a ventilat acėsta scire încă cu câte-va luni mai înainte prin diare francese. Ele spuneau adecă, că *Leopold*, regele Belgiei, a băgat averea nefericitei sale surori în nisce întreprinderi la riul Congo.

—o—

Societatea de lectură „Ioan Popasu” a studenților romăni din loc s'a constituit Sămbătă, în 23 Sept. v. c. sub presidența d-lui prof. *N. Bogdan* astfel: Ca vice-preș. al societății a fost ales *Aurel Bogdan* cl. VIII gimn.; secretar: *Ștefan Bărbucean* cl. VIII gimn.; v.-secretar: *Storca* cl. III com.; bibliotecar: *Zaharia Bărbăncu* cl. VII gimn.; v.-bibliotecar: *Minișan*, cl. II com., cassar: *George Stănescu* cl. III com.; ca membrii în comisiunea literară au fost aleși următorii: *Vasile Meșter* cl. VIII gimn., *Afilon Popovici* cl. III com., și *Vraciu* cl. II com. În fine ca controlori au fost aleși: *Constantin Sporea* cl. VIII gimn., *Ioan Comșa* cl. III com., *Aurel Socol* cl. VII gimn., și *Harambașa* cl. II com.

—o—

Fabrica romăună de pulbere fără fum se va construi în curėnd la *Popesci*, în apropiere de peitenciarul *Văcăresci* (*Bucouresci*).

—o—

Se scumpesc ghetete. Reuniunea păpucarilor și a cismarilor din Sibiu face cunoscut publicului, că, precum toți păpucarii și cismarii din Europa, așa și ei trebuie să urce prețurile produselor lor pentru ca să potă trăi. Causa acestei urcări este următoarea: Deja în a. 1892 au intenționat fabricanții de piele să urce prețurile pielei, děr nu le-a succed, hind material brut de piele în cantitate destul de mare în piețele europene. Acum însă s'au schimbat relațiunile. Dela 1894 încóce se expórtă din Europa fórtă multă piele la America, așa în țilele din urmă s'au expórtat 250,000 de

piei. În urma acėsta pielea s'a urcat rapid pe piețele-europene, și anume pielea de talpă cu 30—40, ăr cea de căpută cu 40—50 procente. De aci a urmat. că marii industriași și-au urcat provisiunile lor de piele cu 10—20 procente. Astfel acum și micii industriași vor fi siliți să scumpescă produsele lor, și publicul va plăti de aci încolo cu bani mai scumpi încălțămintele.

—o—

Programa concertului de mănă, ce-l va da d-șóra *Laura Konopasek* în sala de concerte, cu concursul d-șórelor *Elsa* și *Gretchen Krummel*, și al d-lui *R. Lassel*, este următoarea: 1) *Liszt*: Concert patetic pentru 2 pianuri; 2) *E. Astorga*: Recitativ și Ariă; 3) *Chopin*: a. *Valsul As-dur*; b. *Tarantella*; pentru 2 pianuri; 4) a. *Schumann*: *In der Fremde*; b. *Stange*: *Die Bekertthe*; c. *Cornelius*: *Vorabend*; d. *Arditti*: *Vals*; 5) *Brahms*: *Trei dansuri ungare*, pentru 2 pianuri; 6) a. *Jensen*: *Lehn deine Wang*; b. *Grieg*: *Solvejgs Lied*; c. *Gerneth*: *Weiser und Poet*; d. *Bungert*: *Nimm mich doch*. Inceputul la 8 ore sėra.

Dela comună.

Ședința dăm 7 Octomvre a. c.

Indată după deschiderea ședinței primarului-substitut *Iakobi* împărtășesce reprezentanței comunale, că are să facă o declarațiune cu privire la notița din „*Kr. Ztg.*” Nr. 230 din 4 Octom. n. c. sub titlul: „*Sächsishe Beamtenpolitik*”. Primarul spune, că *Vinerea* trecută s'au prezentat la dēnsul în oficiu doi domni, anume redactorul dela „*Kr. Ztg.*” *Korodi* și predicatorul evangelic *Scherz*, cu rugarea, ca să le permită o scurtă privire în listele alegătorilor, ceea ce li-a refuzat, deorece legea nu-l obligă la acėsta. Primarul crede, că — după părerea lui — a purces corect, declară, că nu a făcut-o din spirit de partidă, și rógă a 'se lua acėsta declarațiune spre scință. Reprezentanta comunala a primit acėsta împărtășire fără de nici un interes, cu o adēncă tăcere.

Urměză ordinea țilei:

1) Reuniunei pompierilor se voteză pentru procurarea de haine uniforme suma de 1700 fl. plătibili în 2 rate, și adecă în anul viitor 800 fl. și în 1897 restul de 900 fl.

2) Conclusul de a se aduce în canalul din strada castelului apă din *Scheiu* prin ulița nouă și prin ulița lăcătușilor, se modifică în sensul, ca țevile să fiă puse numai prin ulița gimnasticeii și să între în canal la pórta penitenciarului. Se mai decide, ca țevile să fiă de beton, și nu de lut. Pentru executarea acestei lucrări se mai voteză, pe lângă suma primitivă, încă 1720 fl. Lucrările se dau antreprenorului *Demeter Gärtner*, care a lăsat 16.5% din devis.

3) Administratorul spitalului „*Petenț*”, în urma cercetării disciplinare, se institue de nou în post, și cererea lui de pensioanare nu mai are loc.

4) Servitorul primarului cere, pe lângă salariul de 440 fl. și cuincenale, care nu i-se dau; comuna îi voteză însă salariul după statutul cel nou, și anume 300 fl. salariu, 40 fl. bani de cuertir 3 cuincenale à 25 fl. și un adaus de 25 fl., cu total 440 fl.

5) Magistratul cere la titlul 15 din budget un credit suplimentar de 200 fl., cu care să se ajute la plățirea diurniștilor. Suma se voteză.

Cu acėsta ședința se incheie și se va continua a 2-a ții și în cele următoare. La ordinea țilei bugetul pro 1895.

Coresp. „Gaz. Trans.”

Bucouresci, 28 Sept. v. 1895.

Stim. D-le Redactor! După un timp îndelungat de țile trumóse și plăcute de tómnă, ne-am pomenit astăzi cu o plóia rece, care continuă și acuma. Cerul și-a revėrsat apele sale peste cāmpiile înțelenite de arșița sórelui. Agricultorii noștri se bucură de acėsta plóia, de-orece acum pot să începă arăturile și sėmėnăturile de tómnă. În urma acestor ploii, de sigur, că și *Dunărea* va creșce și astfel corăbiile vor puté ușor să circule pe apele sale, în folosul

comerciuului, care e acum în flóre. Din strănătate sosesc ții de ții comande de cereale, așa încat magazinele de prin porturi sunt bine asortate. Se speră într'un esport bun căci cerealele romăne sunt mult cōutate pe piețele străine.

*

În tocmai după cum cerul e posomorit, așa și cerul politic e acoperit de nori, cari în curėnd vor produce o crisă materială. De alaltăeri începėnd, fel de fel de șgomóte circulă atăt prin pressă, cât și prin cercurile poporațiunii capitalei. Ori unde te întorci nu auđi alt-ceva, decăt vorbindu-se despre crisă, despre retragerea jumimistilor din cabinet etc. Basa acestor faimă este a-se căuta în consiliul de miniștri, ce s'a ținut alaltăeri la *Sinaia* sub președintia *Regelui*. Despre decursul acestui consiliu se spun următoarele, pe cari însă de-ocamdată le înregistrează sub tótă rezerva: În consiliul de miniștri a luat cel dintăiu cuvėntul d-l *P. P. Carp*, care a declarat, că în urma neajunsurilor, ce au a îndura jumimistii din partea administrației, dēnsul cere ca garanță pentru viitórele alegeri: jumătate din prefecți, patru fotoliuri în minister și candidați jumimisti în 15 județe. Neprimindu-se aceste condițiuni de către d. *Catargiu*, toți miniștrii jumimisti din cabinet sė-și fi dat dimisiunea. Vestea cea dintăiu despre acėsta dimisiune se țice, că a primit-o secretarul ministrului de domeniu. În timpul de față se fac fel de fel de combinațiuni, una mai fantastă ca cealaltă. Unii sunt chiar de părere, că se va forma un minister pur conservator, (adecă fără jumimisti) în care va intra și șeful partidului radical *G. Panu*. Combinația, cea mai acreditată pare a fi, că președintele Senatului d. *Cantacuzino* va fi însărcinat cu formarea unui minister de tranzițiă, care va prezida alegerile. Decisiunea se așteptă după întórcerea *Regelui* dela manevre. În cāte-va țile, děr și situația va trebui să fiă limpedă într'un fel sėu într'altul, de-orece se apropiază alegerile generale parlamentare.

*

Despre procesul din *Galați* de-ocamdată vė pot raporta numai, că el decurge atăt în ședințe de ții, cât și în ședințe de nópte, deore-ce pledoariile apărătorilor sunt așa, încat până acum u ns'a făcut alt-ceva decăt rechisitorul procurorului și pledoariile. Sa crede nsė că în curėnd ședința se va pronunța.

*

În vitrina diarului „*L'Independence Roumaine*” sunt espuse un număr fórtă mare de fotograpii luate după pozițiunile dela *Meledin* din județul *Buzėu*. În acėsta localitate, proprietatea arhitectului romăn *Ștefanescu Savini*, s'au descoperit un număr de vre-o 14 izvóre cu diferite ape minerale. Aceste ape au fost esaminate de *Dr. Babeș* în laboratorul d-lui *Dr. Bernard*, și s'a constatat, că sunt mult mai bogate în substanțe minerale și alcaline, decăt multe surse din străintate. O companie strėină din *Paris* și o alta din *Londra* sunt pe cale a cumpėra aceste surse spre a fonda o stațiune balneară model. S'a oferit deja d-lui *Ștefanescu-Savini* 1 milion de franci pentru aceste surse, děr dēnsul a refuzat, fiind decis a le exploata singur.

Cătră clerul și poporul romăn din eparchia Caransebeșului.

(Circulară în cauza noelor reforme bisericesti.)

(F i n e.)

Èră decă biserica nóstră nu ertă cāsėtoria creștinilor ortodoxi cu fete eretice, cu atăt mai puțin ertă cāsėtoria creștinilor cu necreștinii.

Mai departe, creștinii noștri sė se ferescă cât se póte și de cāsėtoriile acelea, ce se numesc în înțeles mai străns cāsėtorii mestecate, adecă, de cāsėtorii de acelea când unul dintre miri este de religieuna ortodoxă, ăr celaltă față este de altă religieuna creștină.

Creștinii noștri sė se ferescă de astfel de cāsėtorii, pentru-că ele de rėnd aduc în familie indiferentism religios, ceea ce nu este alta, decăt slăbirea în credință a

acelora, cari au încheiat căsătoria mixtă, precum și a fiilor lor. Urmarea a astfel de căsătorii mestecate de rând nu este alta, decât întrelăsarea și părăsirea datinilor, ce au fost până aci în casa părintescă a aceluia, care a pășit la o astfel de căsătorie.

Deci totuși împrejurările ar aduce cu sine ca să se încheie o astfel de căsătorie mestecată, atunci partea conjugală, care este de religiuina ortodoxă, să stăruiească cu eadinsul, ca copii ce se nasc din căsătoria mestecată, să se boteze, să se crească și să se întărească în religiuina noastră strămoșească, pentru-o sfântul apostol Pavel în cartea sa către Efesenii poruncește acăsta dîcînd: „Cresceți-i (pe copii) în învățătura și în îndreptarea Domnului“ și pentru-că numai așa partea conjugală ortodoxă pôte rămâne și rămâne fiu adeverat 'al bisericei sale strămoșești, și numai așa nu se desbină de dînsa, căci vîntreb eu pe voi iubitorilor fii sufletești, cine se pôte socoti a fi membru al bisericei, decî dînsul nu ține învățăturile ei? decî nu stăruiește a ține strîns acele învățături, ce le prescrie sînta biserică, ce poruncește sfinții părinți?

Deci, iubitorilor, și eu arhierul vostru vă îndemn pe voi cu cuvintele sfîntului apostol Pavel adresate către creștinii din Efes: „Drept aceea dîc acestea și mărturisesc în Domnul, ca voi să nu mai umblați precum umblă și ceilalți păgîni, în deșărtăciunea minții lor. Fiind întunecați la minte, înstrăinați de viața lui Dumnezeu, prin necunoștința care este în ei, pentru împetirea inimii lor“.

La aceste cuvinte, mai adaugă sîntul apostol Pavel următoarele: „Nimenia să nu vă înșele pre voi cu cuvinte deșerte, că pentru acestor vine mînia lui Dumnezeu preste fii neascultării. Deci să nu vă faceți împreună părtași acestora“.

De asemenea vă învăț eu Archiereul vostru și cu cuvintele sfîntului apostol Pavel, ce le-a îndreptat către creștinii din Tesalonica dîcînd: „Drept aceea fraților, stați și țineți învățăturile, cari v'auți învățat, ori prin cuvînt, ori prin epistola noastră. Eri însuși Domnul nostru Iisus Christos, și Dumnezeu, și Tatăl nostru, care ne-a iubit, și ne-a dat mîngăere vecinică, și nădejde bună prin har, să mîngăie inimile vîstre, și să vă întărească în tot cuvîntul și lucrul bun“.

Țineți cu totă scumpătatea învățăturile și tradițiunile bisericei, nu vă abateți dela ele, și nici nu vă lăsați să fiți cumva seduși dela acelea prin momeli, promisiuni, și altele ce vi-s'ar face din partea celor reu cugetători și reu voritori, căci scris este: „Tota abaterea și neascultarea a primit dreptă răsplătire“.

Rămâneți statornici în credința strămoșească, care în totdeauna a fost scutul și apărămîntul cel mai puternic al nîmului nostru românesc, căci scris este: „Că fiul omului va să vină intru mărirea părintelui său cu ingerii săi, și atunci va răsplăti fie-căruiu după faptele lui“.

În sfîrșit, să nu uităm, iubitorilor, că încă rînduri de vremi și mai grele au trecut asupra noastră în cursul cel lung de veacuri al existenței noastre bisericesti naționale, — și de tôte ne-a mîntuit Domnul! Mîntuie-va El, să sperăm, și în viitor de tôte nenorocirile amenințătoare, decî noi cu toții, cler și popor, ne vom afla la locul nostru și la înălțimea chiamării nîstre, trei urmînd esemplul cel frumos și admirabil al părinților noștri, cari la casuri de primejdii de viață bisericescă națională, se luptau încă și mai strîns de sînta biserică, și ascultînd de învățăturile ei mîntuitoare, cu însușite puteri se luptau pentru apărarea credinței, a datinilor și obiceiurilor lor strămoșești, ca acelor mai scumpe și sînte odore ale lor, pentru de a ni-le lăsa noue de moștenire.

Avînd nădejde, că voi iubitorilor, veți asculta de cuvintele mele cele părintesci, și împărțîndu-vă binecuvîntarea mea arhierescă, încheiu cu cuvintele apostolului: „Insuși Domnul păcei să vă dea pace pu-

rura în tot chipul. Domnul fiă cu voi cu toții“.

Al vostru tuturor
Caransebeș, 12 Septemvre 1895.

De tot binele voitor,
Nicolae Popea,
episcop.

Nou abonament la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Octomvre 1895 st. v.

se deschide nou abonament la care invităm pe toți amicii și pri-jinitorii foiei nîstre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șese luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe șese luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	2 fl.
pe șese luni	1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	8 franci
pe șese luni	4 „

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Sera de cunoștință.

Clușiu, 7 Octomvre 1895.

Porțile noului palat al universității din Clușiu se deschisă în tîmna acăsta, să-și primescă civii săi tineri iubitori de sciință.

Noi, studenții romîni, cari suntem aici în număr frumos, cam opt-deci de inși, privim cu un fel de mîndrie la acest mare edificiu, căci dîr este opera unui Român, a inginerului Pompiliu Hossu.

Eri sîră ne-am adunat și noi, Romîni să serbăm după datina vechiă sîra de cunoștință, în prezența fruntașilor romîni din Clușiu.

După 8 ore eram adunați cu toții în sala cea mare din „Stadler“. Locurile din fruntea mesei erau ocupate de protopopii Laslo și Roșeson, preoții Podoba și Rațiu, D-nii Dr. Ilea, Truța, Bérés, Ant. Pop, și cu cântări de-ale nîstre ne delecta musica bătrînului lăutar Salamon.

După cît-va timp sosi și presidentul serii, d-l Iuliu Coroianu, care fu întîmpinat cu urări însuflete. După vorbirea de deschidere, începî partea oficiosă a serei.

Din stînga presidentului, dela d-l A. Truța, se începură rînd pe rînd recomandățiunile, după care toți cei 80 de inși, cari erau de față ne-am ridicat în picioare și cu acompaniarea muzicei am cântat trei strofe din „Deșteptă-te Române“.

Presidentul deschise seria toastelor, vorbind pe rînd d-nii: Truța, Oct. Popescu, Emiliu Dan stud. în drept, protopopul Laslo, capelanul Rațiu, Harța. Moldovan, stud. în drept. cităză cuvintele Mîntuitorului Isus: „Ce folos va fi omului de va do-bîndi lumea totă și sufletul și-l va pierde“, cari cuvinte la noi Romîni se potrivesc de minune: ce folos va fi Romînilor de vor dobîndi lumea totă și naționalitatea și-o vor pierde; căci profeția strămoșilor noștri de odinioară, că „sôrtea va părăsi pe Romîni cînd își vor uita de limba strămoșească“, atîrnă și de-asupra capulu nostru.

Au rostit frumoșe toaste încă d-nii Dr. Ilea și protop. Roșeson, dînd povețe junimei.

Au urmat solurile: fiă-care tîner tre-bui adevă să declameze ori să cînte ceva solo. A declamat frumos I. Eparu stud. filoz., S. Suci stud. med., L. Pandrea stud. drept. Mult ne-a delectat cu deosebire hora cântată de d-l Bérés. În fine Al. Bogdan, stud.

în drept, a declamat anecdota comică „Cine-i Nuhăm“, de T. Speranță, făcînd mare haz cu povestea linguriței de argint, ce a furat-o dela un jidan bogat fôrte, din Krakovia.

În fine presidentul Coroianu, mulțumii tinerimei universitare pentru iubirea, ce-o păstrează față de bărbății vrednici ai poporului nostru și cu acăstă închise partea așa dîsă oficiosă a petrecerei. Cînd am părăsit cu toții sala era deja 1 oră după mieđu nopții.

Aleco.

Apel.

O parte considerabilă a poporului român din orașul istoric și plin de reminiscențe Alba-Iulia a rămas la anul 1700 fără biserică, fără păstori sufletești. După încordări și sacrificii aduse de strămoșii noștri, la anul 1795, în 1/13 Octomvre s'a terminat edificiul bisericii din Alba-Iulia (Maier) și s'a sfințit locaș al lui Dumnezeu.

În curînd să implinesc 100 de ani de atunci.

Edificiul bisericii s'a conservat și îngrijit — poporul s'a înmulțit și întărit în credința sa — dîr biserică și acum e fără sprijin, fără ajutor, căci îi lipsesc școla și lipsesc mijloce pentru de a-o susține. Cutropiți de tôte părțile, amenințată fiind biserică și legea noastră, comitetul parochial crede a fi cuviincios, ca să serbeze iubileul de 100 de ani dela edificarea bisericii, prin întemeierea unui fond școlar, din care să se asigureze salariul unui învățător român, rămînd edificarea școlei în sarcina comunei bisericesti.

Statul în anul acăsta a înființat aici o școlă cu limba de propunere maghiară, orașul a ridicat un „Kisdedov“ tocmai pe piața lui Traian, în preajma bisericii, — astfel pruncii noștri sunt amenințați de tôte părțile, și școla romîna din oraș, avînd un contingent prea mare de prunci, nu pôte primi pe ai noștri, pe lîngă tîta bunăvoința și iubirea ce o are față de noi.

Apelăm deci la tot Român cu bun simț să ne vină în ajutor pentru întemeierea unui fond școlar, din care să putem asigura existența învățătorului în Alba-Iulia (Maier). Sumele încuruse prin colecte rugăm a-le trimite, până la 31 Noemvre a. c. la mîna președintelui comitetului parochial, Florian Rusan, paroch în Alba-Iulia. Sumele intrate să vor cuita pe cale diaristică. Alba-Iulia, în 5 Octomvre 1895. În numele comitetului parochial.

Florian Rusan.
paroch.

Sciri telegrafice.

Viena, 8 Octomvre. Partida stîngă germană unită decise, în conferența sa de eri, a lupta pentru susținerea și întărirea poporului german și pentru marile principii ale progresului și ale libertății. Partida își va întocmi ținuta sa față cu noul guvern conform faptelor acăstui.

Viena, 8 Octomvre. Profesorul Schroetter a fost chemat la archiducele Francisc Ferdinand în Lussinpiccolo.

Lemberg, 8 Octomvre. Noul ministru-președinte austriac, contele Badeni, a primit număroșe deputațiuni. Mai ales deputațiunea jidană a fost fôrte emoționată de cuvintele lui Badeni, că dînsul cît timp a fost guvernator a lucrat fôrte mult contra antisemitismului, care în alte țeri ale Austriei infecteză și învenineză aerul și produce mult rău (??) Crede, că și noul guvernator va procede tot astfel.

Constantinopol, 8 Octomvre. Mulți dintre Armenii deținuți fără de vină au fost astăzi liberați. Toți ridică plîngerii asupra maltratărilor, ce au avut să sufere în închisori.

București, 7 Octomvre. O telegramă a „Timpului“ comunică, că tribunalul din Galați a pronunțat adî, la ora 12, următoarea hotărîre:

Sunt condamnați: Brenning, pentru cerere și luare de bani în numele funcționarilor publici, la un an închisore corecțională și 1000 de lei amendă; Șapira, pentru același delict, la șese luni închisore corecțională și 1000 de lei amendă; Robescu, tot pentru același delict, la trei luni închisore corecțională și 200 de lei amendă; Ressu, pentru luare de mită, la șese luni închisore corecțională și 200 de lei amendă. — Brenning a fost achitat de celelalte acușțiuni. S'au respins daunele civile cerute de Georgi dela Șapira. Toți inculpații au fost condamnați solidar la plata cheltuelilor de procedură în sumă de 400 lei.

Cătră d-nii institutorii și învățătorii!

Am onore a aduce la cunoștința d-v., că am publicat un curs de Aritmetică și Geometriă pentru clasele primare.

Acest curs se compune din 4 cărți de Aritmetică, câte una de fiă-care clasă, cu Povățitorul, și care sunt aprobate de on. minister român al instrucțiunei publice la concursul cărților didactice din anul curent

Cursul acăsta de Aritmetică s'a experimentat la școla de aplicația de pe lîngă școla normală de institutori din București, unde sub-semnatul le-a pus în practică prin d-nii institutorii.

Prin metoda ușoră, ce am întrebuintat-o la întocmirea lor, sunt sigur, că d-nii institutorii și învățătorii, cari vor binevoi a-le introduce în clasele d-lor, vor rămâne pe deplin mulțumiți, căci vor ajunge la un bun rezultat.

Cît privește formatul cărților, hîrtia, tiparul, cartonul și prețul lor, d-l librar-editor Leon Alcalay (București) a îngrijit a-le face să corespundă întocmai cu cerințele onor. ministeriu, astfel, că partea I, pentru clasa I costă 60 bani, clasa II 0.40, clasa III 0.50, clasa IV împreună cu Geometria 0.50, și Povățitorul necesar pentru tôte clasele 0.50 bani.

Pentru ori-ce comande vă puteți adresa d-lui editor direct, sau puteți face cererea prin d-nii librării din orașul d-v.

Primiți, vă rog, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

V. Gr. Borgovanu,

prof. de pedagogia la școla normală de institutori și dir. al șc. de aplicația de pe lîngă acăsta școlă.

Literatură.

În Institutul de editură Ralian și Ignat Samitca din Craiova a apărut o frumoșă colecțiune de poezii, intitulată: Din anii tineri, de Virgiliu N. Cisman. Prețul 1 leu 50 b.

DIVERSE.

Influența despăduririi. După cum dice „Revue Scientifique“, se atribue în genere o mare influență disparițiunei pădurilor asupra constituției climei, regimului isvórelor, și prin urmare atitudinei culturale a terenurilor. D. Bouquet dela Hrye se întrebă, decî nu este aci o exagerația reală, căci nu se cunoșce încă decî prezența pădurilor măresce cantitatea ploilor și regularitatea lor. De asemenea, este ore din cauza frecvenței ploilor, că unele regiuni ale Franciei sunt bine împădurite, sau din cauză că fiind împădurite ploile sunt frecvente? Totul face a-se crede, că fenomenele meteorologice, cari determină condensățiunea apelor atmosferice, se petrec la înălțimi destul de superioare în raport cu masivele împădurite. Configurațiunei solului și direcțiunei generale a curenților, mai mult decît vegetățiunei, trebuie atribuită frecvența ploilor. Localități ca Bre-tania, Normandia, cari primesc direct curenții de sud-vest și vest sunt ploioșe; munții pe cîstele cărora curenții aeriani se ridică și se răcesc, primesc mari cantități de ploi; câmpiile pe cari curenții se încăldesc și se dilată sunt în genere uscate. În definitiv reimpădurirea pôte, fără îndoială, să atenueze evaporațiunea solului și să mențină ore-care frescheță, dîr acest efect cu totul local nu pare a ave o influență mult apreciabilă asupra climei unei localități.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Octomvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	121.80
Renta de corone ung. 4%	99.40
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.30
Bonuri rurale ungare 4%	98.15
Bonuri rurale croate-slavone.	—
Imprum. ung. cu premii	160.
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	145.50
Renta de hartie austr.	100.65
Renta de argint austr.	101.05
Renta de aur austr.	121.50
Losuri din 1860	153.—
Acții de ale Băncii austro-ungară.	1070.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	487.25
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	405.30
Napoleonori.	9.54
Mărci imperiale germane	58.85
London vista	120.30
Paris vista	47.60
Rente de corone austr. 4%	101.21
Note italiene.	45.25

Cursul pietei Brașov.

Din 7 Octomvre 1895.

Bancnote rom. Camp.	9.49	Vënd.	9.52
Argint român. Camp.	9.44	Vënd.	9.50
Napoleon-d'ori Camp.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni Camp.	5.62	Vënd.	—
Ruble rusești Camp.	128.—	Vënd.	—
Lire turcești Camp.	58.60	Vënd.	—
Mărci germane Camp.	10.75	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Nrul 6289 - 1895.

PUBLICAȚIUNE,

referitoare la însinuarea glótelor.

In puterea art. de lege XXXVII din 1893 se deobliga toți glótiștii, cari au servit activ séu ca rezerviști de reîntregire la armata permanentă, la marina, la honveđi, și în fine la gendarmerie, — mai de parte toți acei glótiști, cari nu au fost în serviciu activ militar și în rezerva de reîntregire, cari însă sunt provăduți cu certificate (de colóre roșie) pentru glóte, ca în 29, 30, 31 Octomvre a. c. în casa státului să se însinueze la 8 óre dimineța séu personalminte séu scripturistice. In 29 Octomvre a. c. au de a-se însinua anii 1853—1855 inclusive. In 30 Octomvre a. c. au de a-se însinua anii 1856—1858 inclusive. In 31 Octomvre a. c. au de a-se însinua anii 1859—1866 inclusive.

Pentru însinuarea scripturistici se servesc bilete de însinuare, cari se pot căpăta gratuit dela subscrisul capitanat, dela care tot de-odată se pot cere informațiunî asupra tractărei acestor bilete.

La însinuarea scripturistici sunt îndreptățiți următorii glótași:

a) Aspiranți de oficii (funcționari militari) de glóte;

b) Preoți, candidați și elevi de preoție, intrucât aceștia sunt supuși glótelor;

c) Personalul plasat în institute dela militia permanentă séu honveđi, care este obligat de a-se însinua;

d) Funcționarii administrativi și de stat, servitorii dela autorități administrative și de stat, pădători de carcere etc, decă prin modul de ocupațiune sunt reținuți de a-se însinua personalminte;

e) Personalul comisariatelor financiare și autorităților forestiere; toți acei cari servesc la căile ferate, la societăți pentru navigațiune cu vapor; la oficiile de postă și telegraf și la institute publice de comunicațiune și în frabricile și stabilimentele, aparținătoare acestor institute publice de comunicațiune;

f) Acei aflători în serviciul vaporilor de mare și

g) Acei contractualminte angajați la flotele c. și reg. de resbel și la anteprenoratele pentru navigațiunea pe mare, în cas când astfel de indiviđi se află pe mare;

h) Funcționari și lucrători dela minele de cărbuni;

i) Acei, cari din punctul de vedere al interesului de serviciu sunt temporaneu eliberați de serviciul de glóte;

k) Acei, cari în ziua de însinuare, în urma afacerilor familiare, séu private, documentate în mod corăspundător, — nu se pôte presenta personalminte;

l) Bolnavii, decă prin bóla lor sunt abștinuți de a-se presenta în persóna;

m) Acei deținuți în carcere precum și acei deținuți puși însă condiționalminte pe picior liber. Înșinuările scripturistice au de a-se face în astfel de casuri de cătră șeful acelu loc, sub a căru controlă se află respectiva carcera, respective cătră șeful acelei carcere, din care respectivul deținut s'a pus condiționalminte pe picior liber;

n) Acei, cari domiciliază în Bosnia și Hertegovina, pe teritorul Lim, séu în țără esternă, în cas când locul de însinuare nu zace în locul de domiciliu séu în împrejurimea sa; și în fine

o) acei, cari domiciliază în Tirol și Vorarlberg.

In casurile sub b, f, g, k, l, m și o, se pôte esopera însinuarea verbalminte séu scripturistice prin rudenii séu plenipotentați respectivului; pe când în cazul sub c, d, e, h și i prin șeful autorităților, oficiilor și institutelor.

La însinuarea personală are de a-se reproduce ultimul document militar (certificatul asupra serviciului militar finalminte prestat (Abschied), certificatul de eliberare etc.); însinuării scripturistice însă are să se aclude acest document.

Acei aparținători státului-austriac, cari de față domiciliază aci, sunt asemenea supuși prescriptelor sus amintite.

Intrelăsarea nemotivată a însinuării se pedepsește cu 2—100 fl. séu cu închisóre corăspundătoare.

Brașov, 24 Septemvre 1895.

792,2—3

Căpitănatul orășenesc.

Avis

Prăvălianouă din drépta din casele parohiale române, ce se clădesc în Tergul Grăului No. 5, este pe 6 ani de închiriat.

Doritorii, informându-se despre toate condițiunile la subscriși, pot înainta oferte sigilate până la 10 (22) Octomvre a. c. [subscrisei Epitropii.

Asemenea se anunță, că se vor vinde Duminecă în 8 (20) Octomvre a. c., la 10 ore a. m., din măuă liberă diferite sobe, sparherde, grădele de fer, jaluzii de ferestre rămase de la casele parohiale; acestea se află în un magazin în curtea scólelor române de fetițe din Gróver.

Brașov, 25 Sept. 1895.

Epitropia rom. gr. or. parohială

Niculae Flustureanu.

797,1—3

George M. Zanescu.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se potú cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.

Anunciuri

(insertiuni și reclame)

Suntú a se adresa subscribe, administratiuni. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemént, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans”

Arëndare prin licitațiune.

Epitropia Bisericii St. Nicolae din Brașov-Scheiú va arëndă de holde ale Bisericii pe termen până la comassare.

Licitațiunea verbală se va ține Duminecă în l (13) Oct. st. n. la 8 óre a. m. la Biserica Sf. Nicolae din Scheiu.

Brașov, 15 Sept. 1895.

EPITROPIA PAROCHIALĂ a Bisericii române ort. răs. dela St. Nicolae, Brașov

Sterie Stinghe

1—3. epitrop-cassar.

ULTIMA SĂPTĂMÂNĂ!**Grăbiți-vă**

cu cumpărarea de losuri a

LOTERIEI de CLASA UNG.

de bani,

de óre-ce tragerea losurilor clasa I va fi la 16 Octomvre 1895.

Câștigul principal: Un milion,

apoi: 400.000, 200.000, 100.000, 80.000, 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, două à 20.000, trei à 15.000 cinci à 10.000, deuce-spre-dece à 8000, două-deci și șapte à 6000 cor. etc. „fără nici un scădemént, în bani gata.”

Losuri întregi I clasă fl. 20	Losuri întregi, pentru
„ jumătăți I cl. „ 10	ambele clase fl. 40
„ a patra parte „ 5	„ jumătăți „ 20
„ a decé „ 2	„ a patra parte „ 10
„ a doua-decé p. „ 1	„ a decé „ 4
	„ a doua-decé p. „ 2

se mai pot căpăta împreună cu planul jocului la

Cassa de bancă

IACOB L. ADLER.

786,4—7

Al treilea los câștigă!

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.**Sosirea trenurilor în Brașov:**

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: — óre — m. dimineța.
Trenul de persóne: 8 óre dimineța.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela București la Brașov:

Trenul accel.: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după améđi.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: — óre — minute séra.

3. Dela Zărnesci la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 36 min. dimineța.
Trenul mixt: 1 óra 29 min. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óra 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persóne 7 óre 40 m. dim.

*) Acest tren circulează numai Joia, Dumineca și la sêrbători.

Plecarea trenurilor din Brașov:

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. dimineța.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: — óre — min. séra.

2. Dela Brașov la București:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: — óre — m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de améđi.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zărnesci. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 óre 35 min. dimineța.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persóne 6 óre 40 min. séra.

Avis!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potú face și reinóri și când dela 1-ma și 15 a fiá-carei luni.

Domnii, ce se abonéză din nou, să binevoiască a serie adresa lámurit și să arate și posta ultimă.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Administraț. „Gaz. Trans.”